



Secția de Filologie și Literatură a Academiei Române anunță cu tristețe încetarea din viață a scriitorului **Nicolae Dabija** (15 iulie 1948, Bișcotari, azi Codreni–Cimișlia, Republica Moldova – 12 martie 2021, Chișinău, Republica Moldova).

Membru de onoare al Academiei Române și membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, **Nicolae Dabija** rămâne în istoria literaturii române unul dintre cei mai importanți poeți din Basarabia, „un poet autentic din familia acelor remarcabili caligrafi care se adaptează mai multor stiluri... care este nevoit să-și învingă duiosia structurală și să-și asume un rol mesianic” (Eugen Simion).

Nicolae Dabija a avut vocația unei literaturi vizionare și oraculare și a promovat esteticul, maximalismul etic și implicarea în lupta pentru renașterea națională. Proeminent apărător al demnității naționale a susținut, prin întreaga sa activitate și prin intermediul celei mai vibrante reviste basarabene, „Literatura și arta”, revenirea limbii române la grafia latină și decretarea ei ca limbă oficială în Republica Moldova.

Membru, din 1988, al Comisiei de Stat pentru Problemele Limbii din Republica Moldova, a fost unul dintre cei mai activi participanți la mișcarea de eliberare națională din stânga Prutului.

A fost președinte al Asociației Oamenilor de Știință, Cultură și Artă din Republica Moldova (1991), deputat în Parlamentul Republicii Moldova în mai multe legislaturi (începând cu anul 1990), președinte al Frontului Democrat al Românilor din Republica Moldova (2005) ș.a.

Impresionanta sa operă literară –tradusă în engleză, franceză, spaniolă, italiană, rusă, ucraineană, bulgară, sârbă, turcă etc.– a fost distinsă cu numeroase premii, între care: Premiul

„Boris Glăvan” (1977), Premiul de Stat al RSS Moldovenești (1988), Marele Premiu „Nichita Stănescu” (1992), Premiul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (1993, 1999), Premiul „Mihai Eminescu” al Academiei Române (1993), Premiul „Titu Maiorescu” al Asociației Juriștilor din România (2000), Marele Premiu „Sfântul Gheorghe” al Festivalului de Poezie din Uzdin (Serbia, 2006) ș.a.

I s-au conferit Ordinul Republicii Moldova (1996), Ordinul „Steaua României” în grad de Comandor (2000).

Aducem cu respect profund și prețuire, un ultim omagiu domnului **Nicolae Dabija** și suntem alături de familia îndurerată. Fie ca Dumnezeu să-i asigure odihnă veșnică printre aleșii Săi!

SCRIERI (selecție): *Ochiul al treilea*, Chișinău, 1975; *Apă neîncepută*, Chișinău, 1980; *Povești de când Păsărel era mic*, Chișinău, 1980; *Pe urmele lui Orfeu*, pref. Pavel Boțu, Chișinău, 1983; ed. 2, Chișinău, 1990; *Alte povești de când Păsărel era mic*, Chișinău, 1984; *Zugravul anonim*, Chișinău, 1985; *Aripă sub cămașă*, Chișinău, 1989; *Moldova de peste Nistru – vechi pământ strămoșesc*, Chișinău, 1990; *Aripă sub cămașă*, îngr. Andi Andrieș, pref. Constantin Ciopraga, Iași, 1991; *Daciada*, Chișinău, 1991; *Domnia lui Ștefan cel Mare*, Chișinău, 1991; *Mierla domesticită*, Chișinău, 1992; *Nasc și la Moldova oameni*, Chișinău, 1992; *Dreptul la eroare*, Chișinău, 1993; *Lacrima care vede*, Iași, 1994; *Oul de piatră*, Chișinău, 1995; *Libertatea are chipul lui Dumnezeu*, Craiova, 1997; *Cercul de cretă*, Chișinău, 1998; *Cerul lăuntric*, Chișinău, 1998; *Fotograful de fulgere*, pref. Eugen Simion, București, 1998; *Icoană spartă: Basarabia*, Craiova, 1998; *Între dragoste și moarte*, Timișoara, 1998; *Poezia, bucuroasă tristețe*, Timișoara, 1998; *Harta noastră care sângeră*, Craiova, 1999; *Tăceri asurzitoare*, Galați, 1999; *La est de vest*, Craiova, 2001; *Vai de capul nostru!*, Craiova, 2001; *Așchii de stele*, Chișinău, 2002; *În căutarea identității. Istoria neamului românesc din Basarabia povestită pentru elevi*, București, 2002; *Însemnări de pe front (Scrisori din Basarabia)*, Craiova, 2002; *Doruri interzise*, București–Chișinău, 2003; *Râul în căutarea mării (Scrisori din Basarabia)*, Craiova, 2003; *Basarabia – țară de răspântii*, Craiova, 2004; *Bondari cu motor*, Chișinău, 2004; *Bezna vine de la Răsărit*, Craiova, 2005; *Fulger înrouat*, Pitești, 2005; *De ce limba noastră e română*, Chișinău, 2007; *Paznic pe înălțimi*, Craiova, 2007; *Deșărați*, Craiova, 2008; *Maraton printre gloanțe*, Râmnicu Sărat, 2008; *101 poeme*, București, 2009; *Hoții de speranțe*, Bacău, 2009; *Mesaje pentru supraviețuitori*, Craiova, 2009; *Tema pentru acasă*, Iași, 2009; *Priveghetori împăiate*, Alba Iulia, 2011; *Prutul are două maluri*, Bacău, 2012; *Făclia credinței*, Ploiești, 2012.

Antologii: *Antologia poeziei vechi moldovenești. Modele și reconstituiri*, Chișinău, 1986.

Traduceri: Federico García Lorca, *Romancero țigan*, Chișinău, 1983; Goethe, *Suferințele tânărului Werther*, Chișinău, 1987.

„Am remarcat fără dificultate că Nicolae Dabija i-a citit bine pe marii poeți, de la Eminescu la Nichita Stănescu, și este la curent cu literatura europeană (din care a și tradus). Este un «optzecist» care nu renunță la tradiția spirituală și nu desparte biografia individuală de marea și mica istorie. Crede că poezia are încă o misie socială și națională în epoca postmodernității și că poetul trebuie să rămână, atunci când este necesar, o voce a tribului. Scrie, de aceea, despre neliniștile spiritului său, dar scrie și despre tragediile, vechi și noi, ale comunității din care face parte. Este prin aceasta un tradiționalist, un poet nesincronic? Poate că este, dar ce înseamnă în poezie a fi tradiționalist și a fi modernist? Ce pot să spun aici, pe scurt, este că tradiționalismul și modernismul sunt concepte ideologice, nu estetice, și că, în multe cazuri, ele se amestecă în poezie”.

Eugen Simion, „Literatura și Arta”, nr. 28, 10 iulie 2008